

Posudek školitele na bakalářskou práci Terezy Benešové „Populační vývoj Izraele“

Předkládaná práce se rozkládá na 75 číslovaných stranách, včetně poměrně rozsáhlé přílohové části, přičemž textová část je rozprostřena do šesti hlavních kapitol na 46 stranách. Téma práce je aktuální a v mnoha ohledech stále zajímavé, neboť stát Izrael byl, je a bude z mnoha pohledů často diskutovaným státem, ať už pro náboženskou i národnostní heterogenost tamního obyvatelstva, historické konsekvence, které stojí za vznikem samostatného státu Izrael, či pro ekonomické a geopolitické postavení v rámci zemí Blízkého východu.

Práce jako taková má standardní strukturu, po úvodním vymezení problematiky a přiblížení důležitých aspektů, spojených se vznikem státu Izrael, přechází přes rešerši základních publikovaných prací na dané téma ke stanovení tří výzkumných otázek a hypotéz. Po metodologické kapitole je pozornost zaměřena na těžiště celé práce, jímž je pátá kapitola, kde v jednotlivých podkapitolách jsou ve vývojovém pohledu analyzovány hlavní trendy populačního vývoje na území Izraele od období kolem roku 1950 (v závislosti na dostupnosti dat pro zvolený ukazatel) po poslední dostupná data, většinou do roku 2018. V poslední podkapitole analytické části je také nastíněn budoucí vývoj dle dostupných populačních prognóz. V závěru práce autorka shrnuje hlavní poznatky a snaží se verifikovat vstupní hypotézy.

Cílem předkládané práce je „...především analyzovat a popsat jednotlivé složky populačního vývoje Izraele pomocí základních demografických nástrojů“. Lze konstatovat, že základního vytčeného cíle bylo dosaženo, neboť práce v hlavních obrysech podává přehled jak o vývoji na národní úrovni, tak o rozdílech v populačním vývoji dle hlavních národnostních, resp. náboženských skupin obyvatelstva. Na národní úrovni porovnává autorka vývoj základních demografických ukazatelů s hodnotami za vybrané státy OECD, které jsou na obdobné ekonomické úrovni, jako samotný Izrael. Výběr států pro mezinárodní srovnání by však mohl být možná pestřejší, tj. mohly být některé méně významné státy obdobné ekonomické úrovně vypuštěny a nahrazeny vybranými státy z oblasti Blízkého, případně Středního východu, které by lépe dokumentovaly specifické postavení Izraele v populačním vývoji v daném regionu.

Autorka hned v úvodu si je vědoma limitací, která postihují tuto práci, a to především směrem k dostupnosti datových zdrojů a jejich vhodnosti po porovnání v čase a prostoru. Důvodem je měnění se zařazení obyvatelstva do různých skupin z hlediska náboženského vyznání a národnosti, které se projevuje v datových podkladech, stejně jako změny ve vymezení území v důsledku válečných konfliktů. V rámci možností se snaží autorka na tyto limity v průběhu práce upozorňovat, v metodologické části vysvětlit a rovněž brát je při interpretaci výsledků v potaz.

Práce jako taková je převážně deskriptivní povahy a autorka se nepouští do žádných složitých analýz, což je však u prací tohoto typu předpokladané, byť určité pokročilejší metody demografické analýzy se pro bližší pochopení dílčích změn daly využít. Co se týče samotného zpracování práce, předkládaná bakalářská práce není bez chyb, a to převážně formální povahy (zpracování některých grafů, chyby v interpunkci apod.), i když je nutné vyzdvihnout snahu autorky se z chyb, na které byla v průběžně předkládaných verzích upozorňována, poučit.

Předkládaná bakalářská práce Terezy Benešové dle mého názoru tak splňuje nároky kladné na zpracování práce tohoto typu. Jedná se o standardní závěrečnou práci typu popisu populačního vývoje vybraného státu, která shrnuje základní aspekty populačního vývoje nejen na úrovni státu, ale i dílčích skupin obyvatelstva, a proto

doporučuji přijmout předkládanou bakalářskou práci k obhajobě.

RNDr. Luděk Šídlo, Ph.D.

Praha 2020-08-28